

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2014. június 19.*

„Fellebbezés — Verseny — Kartellek — A műanyag ipari zsákok ágazata — Az EK 81. cikk megsértését megállapító határozat — A Törvényszék korlátlan felülvizsgálati jogköre — Indokolási kötelezettség — A leányvállalat által elkövetett jogsértés anyavállalatnak való betudása — Az anyavállalat felelőssége a leányvállalattal szemben kiszabott bírság megfizetéséért — Arányosság — A Törvényszék előtti eljárás — Ésszerű időn belüli határozathozatal”

A C-243/12. P. sz. ügyben,

az **FLS Plast A/S** (székhelye: Valby [Dánia], képviselik: M. Thill-Tayara és Y. Anselin ügyvédek)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2012. május 16-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselek: F. Castillo de la Torre és Bottka V., meghatalmazotti minőségben, segítőjük: M. Gray barrister, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, A. Borg Barthet, E. Levits, M. Berger (előadó) és S. Rodin bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. január 16-i tárgyalásra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: angol.

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével az FLS Plast A/S (a továbbiakban: FLS Plast) az Európai Unió Törvényszéke FLS Plast kontra Bizottság ítéletének (T-64/06, EU:T:2012:102, a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék részben elutasította az elsősorban az [EK 81. cikk] alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/F/38.354 – „ipari zsákok”-ügy) 2005. november 30-án hozott C(2005) 4634 végleges bizottsági határozat (a továbbiakban: vitatott határozat) megsemmisítése, másodlagosan pedig az e határozatban vele szemben kiszabott bírság csökkentése iránti keresetét.

A jogvita előzményei és a vitatott határozat

- 2 Az FLS Plast, korábban Nyborg Plast International A/S mint a wittenheimi (Franciaország) székhelyű, műanyag ipari zsákokat, fóliákat és zacskókat gyártó Trioplast Wittenheim SA (korábban Silvallac SA, a továbbiakban: Trioplast Wittenheim) korábbi anyavállalata a vitatott határozat címzettje. Az FLS Plast az FLSmidth & Co. A/S (a továbbiakban: FLSmidth) által irányított cégcsoport egyik leányvállalata.
- 3 1990 decemberében az FLS Plast felvásárolta a Trioplast Wittenheim részvényeinek 60%-át. A részvények fennmaradó 40%-át az FLS Plast 1991 decemberében vásárolta fel. Az eladó a Compagnie de Saint-Gobain SA (a továbbiakban: Saint-Gobain) tulajdonában álló csoport tagja, a francia Cellulose du Pin társaság volt.
- 4 Ezt követően az FLS Plast 1999-ben eladta a Trioplast Wittenheimet a Trioplast-csoport anyavállalata, a Trioplast Industrier AB (a továbbiakban: Trioplast Industrier) francia leányvállalatának, a Trioplanex France SA-nak. Ez az átruházás 1999. január 1-jén lépett hatályba.
- 5 2001 novemberében a British Polythene Industries a műanyag ipari zsákok ágazatában fennálló kartellról tájékoztatta az Európai Bizottságot.
- 6 Miután a Bizottság a 2002. év folyamán vizsgálatokat tartott többek között a Trioplast Wittenheim helyiségeiben, 2002 és 2003 folyamán információkérést intézett az érintett társaságokhoz, így köztük az Trioplast Wittenheimhez. A 2002. december 19-i levelében, amelyet egy 2003. január 16-i levéllel kiegészített, a Trioplast Wittenheim jelezte, hogy a Bizottság vizsgálata során együtt kíván működni a kartellügyekben a bírság kiszabásának megelőzéséről vagy a bírság összegének csökkentéséről szóló bizottsági közlemény (HL 1996. C 207., 4. o., a továbbiakban: engedékenységi közlemény) keretében.
- 7 2005. november 30-án a Bizottság elfogadta a vitatott határozatot. E határozat 1. cikke (1) bekezdésének h) pontjából kitűnik, hogy ez az intézmény többek között úgy határozott, hogy az FLSmidth és az FLS Plast megsértette az EK 81. cikket azzal, hogy 1990. december 31. és 1999. január 19. között a műanyag ipari zsákok ágazatában Belgium, Németország, Spanyolország, Franciaország, Luxemburg és Hollandia területén az árak rögzítéséből, közös árszámítási módszerek alkalmazásából, a piacok és értékesítési kvóták felosztásából, az ügyfelek, ügyletek és megrendelések elosztásából, bizonyos ajánlati felhívásokra való összehangolt ajánlattételből, valamint egyedi információk cseréjéből álló megállapodások sorában vett részt, és erre irányuló összehangolt magatartást tanúsított.
- 8 A Bizottság a vitatott határozat 2. cikke első bekezdésének f) pontjában a Trioplast Wittenheimmel szemben az engedékenységi közlemény alkalmazásával nyújtott 30%-os csökkentést figyelembe véve 17,85 millió euró bírságot szabott ki. Ebből az összegből az FLSmidth és az FLS Plast 15,30 millió euró mértékben egyetemlegesen felelt, miközben a Trioplast Industrier ezen összegből 7,73 millió euróért felelt egyetemlegesen.

A megtámadott ítélet

- 9 A Törvényszék Hivatalához 2006. február 24-én benyújtott keresetlevélben az FLS Plast keresetet indított a vitatott határozattal szemben. E kereset lényegében e határozat 1. cikke (1) bekezdésének h) pontja és 2. cikke első bekezdésének f) pontja őt érintő részében való megsemmisítésére, illetve másodlagosan a vitatott határozat ez utóbbi rendelkezésének megváltoztatására, valamint a vele szemben kiszabott bírság összegének csökkentésére irányult, amelynek megfizetéséért egyetemlegesen felelt.
- 10 Megsemmisítés iránti keresetének alátámasztására az FLS Plast öt jogalapra hivatkozott. Az első jogalapja azon alapult, hogy a Bizottság a bírság kiszámítása során tévesen alkalmazta a jogot. A négy részből álló második jogalap az FLS Plast mint a Trioplast Wittenheim anyavállalata felelősségének értékelésére vonatkozott. A három részre tagolt harmadik jogalapjával az FLS Plast a Trioplast Wittenheimmel szemben kiszabott bírság összegét vitatta. A negyedik jogalap a forgalom 10%-ában megállapított felső határ FLS Plast esetében való alkalmazásának elmulasztására vonatkozott. Az öt részből álló ötödik jogalap a vele szemben kiszabott bírság összegét vitatta, amely megfizetéséért egyetemlegesen felel.
- 11 A Törvényszék a megtámadott ítéletben részben helyt adott az FLS Plast második jogalapjának, azzal az indokkal, hogy a Bizottság nem bizonyította jogilag megkövetelt módon, hogy e társaság 1991 során tényleges irányítást gyakorolt a Trioplast Wittenheim felett. Következésképpen a Törvényszék megsemmisítette a vitatott határozatot annyiban, amennyiben az a jogsértésért az 1990. december 31. és 1991. december 31. közötti időszakra nézve az FLS Plastot vonta felelősségre. A Törvényszék továbbá ennek következtében 14,45 millió euróra csökkentette azon bírság összegét, amelynek megfizetéséért az FLS Plast a vitatott határozat 2. cikkének f) pontja értelmében egyetemlegesen felelős volt. A Törvényszék a keresetet ezt meghaladó részében elutasította.

A felek kérelmei

- 12 Az FLS Plast azt kéri, hogy a Bíróság:
- elsődlegesen helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, és semmisítse meg a vitatott határozat 1. cikkének h) pontját és 2. cikkének f) pontját az FLS Plastra vonatkozó részében;
 - másodlagosan változtassa meg a vitatott határozat 2. cikkének f) pontját, és jelentősen csökkentse azon bírság összegét, amelynek megfizetésére a megtámadott határozat egyetemlegesen kötelezte az FLS Plastot;
 - mindenestre, mivel a Törvényszék nem hozta meg ítéletét ésszerű időn belül, az FLS Plast esetében csökkentse 50%-kal azon bírság összegét, amelynek megfizetésére a vitatott határozat kötelezi, és
 - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 13 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:
- elsődlegesen utasítsa el a fellebbezést;
 - másodlagosan utasítsa el a vitatott határozat ellen benyújtott megsemmisítés iránti keresetet, és
 - az FLS Plastot kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

- 14 Kérelmei alátámasztására az FLS Plast öt jogalapot hoz fel, amelyek közül a harmadik, negyedik és ötödik jogalapra másodlagosan hivatkozik.
- 15 Az FLS Plast azt kéri, hogy a Bíróság – miután a megtámadott ítéletet hatályon kívül helyezte – a vitatott határozattal szemben felhozott jogalapokról maga határozzon.

Az első, arra vonatkozó jogalapról, hogy a Bizottság téves jogi szempontot alkalmazott az anyavállalt felelősségének megállapításához

A felek érvei

- 16 Az FLS Plast azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor elfogadta a Bizottság által alkalmazott jogi szempontot annak megállapításakor, hogy nem döntötte meg azt a vélelmet, hogy leányvállalata, a Trioplast Wittenheim tőkéjében való 100%-os részesedéséből eredően ez utóbbira meghatározó befolyást gyakorolt.
- 17 Ez a szempont ugyanis azon a szigorú vélelmen alapul, hogy az anyavállalat felel a leányvállalata magatartásáért, és következésképpen sérti az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt egyezmény (a továbbiakban: EJEE) 6. cikkének (2) bekezdésében és az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 48. cikkében meghatározott ártatlanság véelmét.
- 18 Az FLS Plast szerint e vélelem Bizottság általi alkalmazása ugyanis annak megdönthetetlen jelleget kölcsönöz, mivel az érintett anyavállalatra hárítja annak negatív bizonyítását, hogy a leányvállalatának semmiféle utasítást nem adott. Másodlagosan az FLS Plast kifejti, hogy sem a Törvényszék, sem pedig a Bizottság nem vonta le az általa felhozott érvekből, és arra vonatkozóan szolgáltatott bizonyítékokból következő helyes jogi következtetést, hogy a Trioplast Wittenheim a piacon függetlenül járt el.
- 19 A Bizottság e jogalappal szemben elfogadhatatlansági kifogást hoz fel. Ezen intézmény szerint, mivel erre a Törvényszék előtt nem hivatkoztak, új jogalapról van szó, amely ennél fogva elfogadhatatlan. Ráadásul az említett jogalap tisztán absztrakt jellegű, és az FLS Plast nem jelöli meg a megtámadott ítélet azon pontjait, amelyekben a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot.
- 20 Másodlagosan a Bizottság azzal érvel, hogy a kizárólagos részesedésre alapozott vélelem nem sérti az alapjogokat, és hogy mindenesetre más valószínűsítő körülményekre is hivatkozhatott azon vélelem alátámasztásához, hogy az FLS Plast meghatározó befolyást gyakorolt a Trioplast Wittenheimre.
- 21 A válaszában az FLS Plast vitatja e jogalap elfogadhatatlanságát, és azzal érvel, hogy a szóban forgó vélelem érvényességének vitatását a Törvényszék előtt felhozott azon jogalap kiterjesztésének kell tekinteni, amely vitatja a leányvállalata tekintetében a meghatározó befolyás fennállását.
- 22 A Bizottság a viszonzválaszában kiemeli, hogy mindenesetre az EJEE 6. cikkének (2) bekezdésére első fokon nem hivatkoztak.

A Bíróság álláspontja

– Az elfogadhatóságról

- 23 A Bizottság által felhozott elfogadhatatlansági kifogást illetően emlékeztetni kell arra, hogy az FLSmidth nem hivatkozott arra a Törvényszék előtt, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata által kidolgozott szabály, amely szerint vélemezhető, hogy ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt leányvállalatára az az anyavállalat, amely a leányvállalata tőkéjében közvetlenül vagy közvetve kizárólagos részesedéssel rendelkezik, sérti a Charta 48. cikkét és az EJEE 6. cikkének (2) bekezdését.
- 24 Mindazonáltal e tekintetben hangsúlyozni kell egyrészt, hogy az FLS Plast az első fokon benyújtott keresetlevelének alátámasztására felhozott második jogalapjában azzal érvelt, hogy „a [vitatott] határozat az FLS Plast felelősségét illetően ténybeli tévedést tartalmaz, és téves jogalkalmazáson alapul”. E keresetlevél 51–99. pontjában részletesen magyarázatot adott annak bizonyítása érdekében, hogy a Bizottság megalapozatlanul neki tudta be a Trioplast Wittenheim által elkövetett jogsértésért való felelősséget. Különösen az említett keresetlevél 56. pontjában az FLS Plast azt állította, hogy „[a]mi a teljes tulajdonban álló leányvállalatokat illeti, elfogadott elv tehát az, hogy önmagában még a 100%-os tőkerészesedés sem elegendő valamely anyavállalat felelőssége megállapításának indokolásához, mivel a tőkerészesedés csupán egy megdönthető vélelmet állít fel”.
- 25 Másrészt, mivel a fellebbezés szakaszában lényegében azzal érvel, hogy a Törvényszék a határozatát egy, a Charta 48. cikkében és az EJEE 6. cikkének (2) bekezdésében foglalt ártatlanság vélelmét sértő megdönthetetlen vélelemre alapozta, az FLS Plast a Törvényszék által a megtámadott ítélet alátámasztására felhozott olyan indokot vitat, amelyre nem lehet hivatkozni, egyszerűen azon oknál fogva, hogy ezt a kifogást kifejezetten nem hozta fel az ezen ítélet meghozatalához vezető eljárásban (lásd ebben az értelemben különösen: Diputación Foral de Vizcaya kontra Bizottság ítélet, C-465/09 P–C-470/09, EU:C:2011:372, 146. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 Következésképpen az FLS Plast által a fellebbezése alátámasztására felhozott első jogalap elfogadható.

– Az ügy érdeméről

- 27 Először is az uniós versenyjogban alkalmazott azon vélelem állítólagos jogellenességét illetően, miszerint meghatározó befolyást gyakorol egy másik társaságra azon társaság, amely az előbbi tőkéjében közvetlenül vagy közvetve kizárólagos részesedéssel rendelkezik, emlékeztetni kell arra, hogy e vélelem megalapozottsága a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából ered (lásd különösen: The Dow Chemical Company kontra Bizottság ítélet, C-179/12 P, EU:C:2013:605, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Egyébiránt, amint a Bíróság már azt is kimondta, e vélelem alkalmazása egyáltalán nem minősül a Charta 48. cikkében és az EJEE 6. cikkének (2) bekezdésében foglalt ártatlanság vélelme megsértésének, különös tekintettel annak megdönthető jellegére (lásd különösen: Eni kontra Bizottság ítélet, C-508/11 P, EU:C:2013:289, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 28 Az FLS Plast állításaival ellentétben a Törvényszék a megtámadott ítélet 25. és azt követően pontjaiban nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a Bíróság ítélkezési gyakorlatából eredő, azon feltételekre vonatkozó elvekre emlékeztetett, amelyek fennállásakor az FLS PLASThoz hasonlóan valamely leányvállalat anyavállalata felelősségre vonható az e leányvállalatnak – vagyis a jelen ügyben a Trioplast Wittenheimnek – betudott versenyellenes cselekményekért.
- 29 Következésképpen a Törvényszék ezen ítélkezési gyakorlat alapján jogszerűen állapította meg, hogy a Bizottság jogosan vélemezhetette, hogy az FLS Plast az 1992 és 1998 közötti időszakban meghatározó befolyást gyakorolt a Trioplast Wittenheim magatartására, tekintettel arra, hogy az FLS Plast ebben az időszakban 100%-os részesedéssel rendelkezett az említett társaság tőkéjében.

- 30 Továbbá különösen azon kifogást illetően, miszerint e vélelemnek a Bizottság általi konkrét alkalmazása – amelyet a Törvényszék is megerősített – e vélelmet megdönthetlenné tette, emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott ítélet 30. és azt követő pontjaiban a Törvényszék megvizsgálta, hogy az FLS Plastnak sikerült-e megdöntenie ezt a vélelmet azt bizonyítva, hogy a leányvállalata a piacon független magatartást folytatott, és megállapította, hogy nem sikerült. E körülmények között pusztán az a tény, hogy nehéz a valamely vélelem megdöntéséhez szükséges ellenbizonyítékot előterjeszteni, önmagában nem jelenti azt, hogy e vélelem valójában megdönthetetlen (lásd különösen: ENI kontra Bizottság ítélet, EU:C:2013:289, 68. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 31 Végül azon állítást illetően, miszerint sem a Törvényszék, sem pedig a Bizottság nem vonta le az FLS Plast által felhozott érvekből és azt alátámasztó bizonyítékokból következő helyes jogi következtetést, miszerint a Trioplast Wittenheim a piacon függetlenül járt el, meg kell állapítani, hogy az FLS Plast ezen állítás alátámasztása érdekében csupán általános jelleggel utal a fellebbezés második jogalapjában kifejtett magyarázataira.
- 32 Márpedig ebben az összefüggésben meg kell állapítani, hogy az FLS Plast ezzel az érveléssel valójában azt kéri a Bíróságtól, hogy a tényeket és a szolgáltatott bizonyítékokat értékelje újra, anélkül azonban, hogy azt állítaná, hogy a Törvényszék elferdítette e tényeket és bizonyítékokat. Márpedig mivel az EUMSZ 256. cikk és az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének első bekezdése értelmében a fellebbezés kizárólag jogkérdésre vonatkozhat, az ilyen értékelés nem tartozik a Bíróság felülvizsgálata alá (lásd különösen ebben az értelemben: Ningbo Yonghong Fasteners kontra Tanács ítélet, C-601/12 P, EU:C:2014:115, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az FLS Plast által ebben az összefüggésben előadott érvek tehát elfogadhatatlanok.
- 33 E megfontolásokra tekintettel az első jogalapot mint részben megalapozatlant és részben elfogadhatatlant el kell utasítani.

A második, a Bizottságra háruló indokolási kötelezettség megsértésének a Törvényszék által hivatalból történő vizsgálatának elmulasztására vonatkozó jogalapról

A felek érvei

- 34 Az FLS Plast azt rója fel a Törvényszéknek, hogy noha a Törvényszék a vitatott határozatban kifejtett bizottsági érvelést illetően több hiányosságra hivatkozott, nem vizsgálta meg hivatalból a Bizottságra háruló indokolási kötelezettség akkor történő megsértését, amikor ez az intézmény elutasította az FLS Plast által a meghatározó befolyás gyakorlására vonatkozó vélelem megdöntése érdekében szolgáltatott bizonyítékokat.
- 35 E tekintetben az FLS Plast azzal érvel, hogy amikor megkapta a Bizottság kifogásközlését, még nagyfokú bizonytalanság állt fenn a leányvállalatokra ténylegesen gyakorolt meghatározó befolyásra vonatkozó vélelem terjedelmével kapcsolatban, amelyről magának a Bizottságnak is tudomása volt. A kifogásközlés többi címzettjének többségével ellentétben az FLS Plast volt az egyetlen anyavállalat, amelyhez e dokumentumot csupán azért címezték, mert a múltban a Trioplast Wittenheimben részesedéssel rendelkezett. Majdnem minden anyavállalat esetében, amelyekhez kifogásközlést címeztek, a Bizottság további bizonyítékokra támaszkodott. Egyébként az FLS Plast a kifogásközlés előtt a pert megelőző eljárás egyetlen szakaszában sem volt érintett.
- 36 Az FLS Plast továbbá azzal érvel, hogy a Bizottságnak attól a pillanattól kezdve eleget kellett tennie az indokolási kötelezettségének, hogy számára megküldte a vitatott határozatot. Márpedig a jelen ügyben csak a Törvényszék előtti tárgyaláson fejtette ki a Bizottság, hogy a meghatározó befolyás vélelmére kizárólag azon időszakot illetően támaszkodott, amikor az FLS Plast a Trioplast Wittenheim tőkéjében kizárólagos részesedéssel rendelkezett.

- 37 Márpedig a kifogásközlésre adott válaszában az FLS Plast számos érvet adott elő – bizonyítékokkal alátámasztva – arra vonatkozóan, hogy a Trioplast Wittenheim magatartására nem fejtett ki meghatározó befolyást. Az FLS Plast szerint a Bizottság legalább a szóban forgó vélelem megdöntésére „alkalmas” bizonyítékokat köteles lett volna megvizsgálni, és elegendő indokolást szolgáltatni az azokból levont következtetésekhez, amit nem tett meg.
- 38 Így a Bizottság nem fejtette ki annak okát, hogy az FLS Plast által szolgáltatott bizonyítékok, és különösen a H. és T. szerepének tisztán passzív jellegét bizonyító tényezők miért nem alkalmasak a leányvállalatokra ténylegesen gyakorolt meghatározó befolyásra vonatkozó vélelem megdöntésére. Ezenkívül a Bizottság ezzel kapcsolatos érvelése a szóban forgó vélelmet megdönthetetlené teszi minden olyan esetben, amikor az anyavállalat és a leányvállalata „részben közös irányítás” alá kerül.
- 39 A Bizottság először is elfogadhatatlansági kifogást emel az FLS Plast második jogalapjával szemben, azzal az indokkal, hogy elsősorban egy új jogalapról van szó, amelyre az FLS Plast először a Törvényszék előtti tárgyaláson hivatkozott, másodsorban pedig ez a jogalap valójában arra irányul, hogy a Bíróság újra megvizsgálja a tények Bizottság általi értékelését – elutasítva a Törvényszék által a megtámadott ítéletben elvégzett értékelést –, anélkül azonban, hogy az FLS Plast a bizonyítékok elferdítésének fennállását állítaná.
- 40 Másodlagosan a Bizottság azzal érvel, hogy kellően megindokolta a határozatát ahhoz, hogy az FLS Plast megérthesse annak alapját, amit a Törvényszék legalábbis hallgatólagosan megerősített. Ezenkívül az uniós bíróságok nem kötelesek hivatalból vizsgálni az intézmények által meghozott intézkedések indokolására vonatkozó jogalapokat.
- 41 Ezenkívül helytelen az FLS Plast azon kijelentése, hogy a kifogásközlést neki csupán azért címezték, mert a múltban kizárólagos részesedéssel rendelkezett a Trioplast Wittenheim tőkéjében. Ellenkezőleg, a Bizottság azt állítja, hogy határozottan számos további tényezőre támaszkodott, többek között arra, hogy H., a Trioplast Wittenheim elnöke, 1990 és 1994 között egyúttal az FLS Plast egyik igazgatója volt.
- 42 A Bizottság által felhozott elfogadhatatlansági kifogásokra vonatkozó válaszában az FLS Plast arra hivatkozik, hogy a Törvényszék előtti írásbeli szakaszban igenis érvelt azzal, hogy a vitatott határozat téves indokolást tartalmaz a Bizottság azon határozatát illetően, hogy az FLS Plast nem döntötte meg a Trioplast Wittenheimre gyakorolt meghatározó befolyásra vonatkozó vélelmet. Ezenkívül az uniós jogban elfogadott elv szerint az indokolás hiánya vagy elégtelensége olyan eljárásgátló jogalap, amelyet az uniós bíróság hivatalból vizsgálhat, sőt vizsgálnia kell.
- 43 A Bizottság a viszonyválaszában megismétli azt az érvet, amely szerint az FLS Plast a Törvényszék előtt nem hivatkozott az indokolás hiányára. Egyébiránt a Bíróság egyáltalán nem köteles vizsgálni az ilyen jogalapot.

A Bíróság álláspontja

- 44 Elsősorban, ami az FLS Plast azon állítását illeti, hogy a Törvényszék előtti írásbeli szakaszban azzal érvelt, hogy a vitatott határozat téves indokolást tartalmaz, emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Törvényszéke eljárási szabályzata 48. cikkének 2. §-ának első bekezdéséből kitűnik, hogy az eljárás további részében semmilyen új jogalapot nem lehet felhozni, kivéve ha az olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel.
- 45 Márpedig meg kell állapítani, hogy az FLS Plast az első fokon benyújtott keresetlevelében nem kifogásolta a vitatott határozat arra vonatkozóan téves indokolását, hogy ez a határozat a szóban forgó jogsértésért egyetemleges felelősséget állapít meg vele szemben. Bár az FLS Plast a válaszában 9. pontjában azt állítja, hogy ez a megállapítás helytelen, „mivel [...] erre a jogalapra a Törvényszék előtt

[...] hivatkozott”, azt azonban elhallgatja, hogy ezt a jogalapot csak a Törvényszék előtti tárgyaláson hozta fel, és még csak nem is igyekszik cáfolni azt a megállapítást, hogy ilyen jogalap nem szerepelt a keresetlevelében.

- 46 Ezenkívül az FLS Plast nem fejt ki annak okát, hogy ezen új jogalap e tárgyaláson történő előadása miért lett volna elfogadható a Törvényszék eljárási szabályzata 48. cikke 2. §-ának első bekezdésében foglalt rendelkezések ellenére. Végül nem állítja, hogy olyan jogi vagy ténybeli helyzet állna fenn, amely az eljárás során merült fel, és amely igazolhatta volna az ilyen jogalap késedelmes felhozását.
- 47 Ebből következik, hogy a jelen jogalappal az FLS Plast egy új érvelésre támaszkodik, amely a vitatott határozat a Trioplast Wittenheim által elkövetett jogsértésért való egyetemleges felelősség neki való betudására vonatkozó indokolásának jogilag megfelelő jellegét vitatja.
- 48 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából azonban az következik, hogy valamely fél jogosult olyan fellebbezést előterjeszteni, amelyben a Bíróság előtt magából a megtámadott ítéletből következő olyan jogalapokra hivatkozik, amelyek az ítélet jogi megalapozottságának kifogásolását célozzák (Bizottság kontra Siemens Österreich és társai, valamint Siemens Transmission & Distribution és társai kontra Bizottság ítélet, C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, 102. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Márpedig a második jogalap, mivel lényegében arra vonatkozik, hogy a Törvényszék elmulasztotta hivatalból vizsgálni a vitatott határozat indokolásának elégtelenségét, magában a megtámadott ítéletben gyökerezik. Következésképpen e jogalap elfogadható.
- 49 Másodsorban, ami az FLS Plast azon érvelését illeti, amely szerint a valamely uniós szerv által elfogadott intézkedés megsemmisítésére irányuló eljárásban eljáró Törvényszék köteles hivatalból vizsgálni ezen intézkedés jogi indokolásának elégtelenségét, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a sérelmet okozó jogi aktus indokolására vonatkozó kötelezettségnek, amely a védelemhez való jog tiszteletben tartására vonatkozó elvből következik, a célja egyrészt az érintettnek elegendő tájékoztatás nyújtása annak eldöntéséhez, hogy a jogi aktus megalapozott-e, vagy hogy tartalmaz-e esetleg az érvényességének vitatását uniós bíróság előtt lehetővé tévő valamilyen hibát, másrészt pedig annak lehetővé tétele, hogy az uniós bíróság felülvizsgálhassa e jogi aktus jogszerűségét (Tanács kontra Bamba ítélet, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 50 Márpedig meg kell állapítani, hogy annak okai, amiért a Bizottság az FLS Plastot az 1992. január 1-je és 1999. január 19. közötti időszakra nézve felelősségre vonta a megállapított jogsértésért, egyértelműen kitűnnek a vitatott határozat 715–732. pontjából, amelynek keretében ezen intézmény kifejti, hogy mind az FLS Plastnak a leányvállalat Trioplast Wittenheim tőkéjében való 100%-os részesedéssel rendelkezése tényére, mind pedig az FLS Plast által ez utóbbi társaságra gyakorolt meghatározó befolyást alátámasztó más valószínűsítő körülményekre támaszkodott.
- 51 Ami az FLS Plast által a kifogásközlésre adott válaszában a meghatározó befolyás tényleges gyakorlására vonatkozó vélelem megdöntése érdekében felhozott tényezőket illeti, bár a Bizottság nem tért ki minden egyes elemre, a vitatott határozat 718–731. pontjában elegendő információt szolgáltatott mind ahhoz, hogy az FLS Plast eldönthesse, hogy szerinte a határozat megalapozott-e, vagy adott esetben szenved-e valamely, az érvényességének vitatását lehetővé tevő hibában, mind pedig ahhoz, hogy a Törvényszék az említett határozat jogszerűségét felülvizsgálhassa (lásd ebben az értelemben: Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 462. pont, valamint Eni kontra Bizottság ítélet, C-508/11 P, EU:C:2013:289, 72. pont).

- 52 Egyébiránt az FLS Plast nem állítja, hogy nem tudott a védelemhez való jogával élni. Ellenkezőleg, a Törvényszék által a megtámadott ítélet 52–61. és 77–82. pontjában végzett részletes vizsgálat az FLS Plast részéről a meghatározó befolyás gyakorlására vonatkozó vélelem megdöntése érdekében előterjesztett érvek kapcsán inkább azt támasztja alá, hogy az FLS Plast képes volt hatékonyan megvédeni jogait a Törvényszék előtt, és az utóbbi gyakorolni tudta felülvizsgálati jogkörét.
- 53 E körülmények között a fellebbezés második jogalapját mint részben elfogadhatatlant és részben megalapozatlant el kell utasítani.

A harmadik, a bizalomvédelem és az egyenlő bánásmód elvének megsértésére, valamint az engedékenységi közlemény alkalmazását illetően a Törvényszék indokolási kötelezettségének megsértésére alapított jogalapról

A felek érvei

- 54 A harmadik jogalap első részében az FLS Plast azzal érvel, hogy a Bizottság az engedékenységi közlemény alkalmazásakor megsértette a bizalomvédelem elvét.
- 55 Az FLS Plast e tekintetben felidézi, hogy az engedékenységi közlemény D. címe 2. pontjának második francia bekezdése szerint az a vállalkozás, amely tájékoztatja a Bizottságot arról, hogy nem vitatja a vádak alapjául szolgáló tényállást, a bírság összegének csökkentésében részesülhet, amennyiben ez a tájékoztatás kifejezett, világos, egyértelmű, és elősegíti a Bizottság munkáját.
- 56 A kifogásközlésre adott válaszában az FLS Plast kifejezetten kijelentette, hogy nem vitatja a felrótt tényeket. Elősegítette tehát a Bizottság munkáját a bizonyítási teher csökkentésével. A védelmére előadott érvei nem érintették a jogsértés alapjait, mivel az FLS Plast nem vitatta sem azt, hogy a Trioplast Wittenheim közvetlenül részt vett versenyellenes találkozók, sem a jogsértés teljes időtartamát, sem pedig annak súlyát vagy az elkövetés helye szerinti földrajzi kiterjedését.
- 57 Az FLS Plast következképpen azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, mivel az elutasítja a bírságának ezen az alapon való csökkentését, és korlátlan felülvizsgálati jogkörét gyakorolva 50%-kal csökkentse a vitatott határozatban vele szemben kiszabott bírságot.
- 58 E jogalap második része az egyenlő bánásmód elvének az egyébként a Bonar Technical Fabrics NV (a továbbiakban: Bonar) számára nyújtott bírságcsökkentésre tekintettel való megsértésére és a Törvényszék indokolási kötelezettségének megsértésére alapít.
- 59 Az FLS Plast szerint ugyanis csupán a Bonar részesült a kiszabandó bírság összegének 10%-os csökkentésében, holott mindketten kérték a csökkentést. Márpedig a Bonar együttműködése, ugyanúgy mint az FLS Plast együttműködése a Bizottsággal arra az általánosan megfogalmazott nyilatkozatra korlátozódott, hogy nem vitatja a tényeket. Hasonlóképpen, a Bonar és az FLS Plast mindketten elismerték, hogy a leányvállalatuk közvetlenül részt vett a jogsértésben, és igyekeztek cáfolni az anyavállalatként fennálló felelősségüket. E két vállalkozás tehát hasonló helyzetben volt, és ugyanazon csökkentésben kellett volna részesülniük. Egyébként a Bonar legalább egy kartelltalálkozó esetében vitatta, hogy a korábbi leányvállalata részt vett azon, és általánosabb jelleggel azt, hogy a tényeket nem vitatja, annak elismerésére korlátozta, hogy a leányvállalata „bizonyos találkozók” részt vett.
- 60 Márpedig a megtámadott ítélet 177. pontjában a Törvényszék csupán azt mondta ki, hogy „ellentétben a [Bonárral]” az FLS Plast magát a jogsértés alapjait vitatta, anélkül hogy az álláspontját részletesen kifejtette volna.

- 61 A Törvényszék tehát tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem állapította meg, hogy a Bizottság megsértette az egyenlőség elvét. Ezenkívül nem tett eleget a rá háruló indokolási kötelezettségnek, mivel a Bonárnak, illetve az FLS Plastnak a tények nem vitatására vonatkozó nyilatkozatát nem hasonlította össze megfelelő módon.
- 62 Az FLS Plast harmadik jogalapjának harmadik része a Trioplast Industrier-vel szemben kiszabott bírság csökkentése tekintetében az egyenlő bánásmód elvének megsértésén alapul.
- 63 Az FLS Plast úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen ítélte meg úgy, hogy lehetetlen az FLS Plastra kiterjeszteni a – Trioplast Industrier-nek nyújtotthoz hasonló – 30%-os bírságösszeg-csökkentést, mivel e csökkentésben a Trioplast Industrier jogellenesen részesült.
- 64 Az FLS Plast szerint az egyenlő bánásmód elvének megsértését elkerülendő, a 30%-os bírságcsökkentést, amelyben a vele a jogsértés időszaka alatti nyolc éven át egy gazdasági egységet képező Trioplast Wittenheim részesült, rá is ki kell terjeszteni. Következésképpen azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet annyiban, amennyiben az FLS Plastot nem részesíti a tények nem vitatása címén bírságcsökkentésben, és hogy a korlátlan felülvizsgálati jogkörét gyakorolva 50%-kal, de legalább 30%-kal csökkentse a bírságát.
- 65 A Bizottság e jogalap első és második részével szemben elfogadhatatlansági kifogást hoz fel. Ezek ugyanis, anélkül hogy az FLS Plast a tények elferdítésére hivatkozna, egyrészt az FLS Plast által a vizsgálat során adott nyilatkozatok értékének mérlegelésére, másrészt pedig a Bonárnak 10%-os bírságcsökkentést nyújtó határozat alapját illetően a Bizottság vizsgálatára vonatkozó tények újbóli megvizsgálására irányulnak.
- 66 Másodlagosan az első részt illetően a Bizottság azzal érvel, hogy az FLS Plast által a kifogásközlésre adott válaszokban előadott és a vitatott határozatban szereplő tényezők elegendőek annak megállapításához, hogy a tények FLS Plast általi nem vitatása nem tett eleget az engedékenységi közlemény D. címének 2. pontjában meghatározott kritériumoknak.
- 67 Ami e jogalaphoz képest az egyenlő bánásmód elvének megsértésére vonatkozó második részét illeti, a Bizottság azt állítja, hogy a vitatott határozattal és a kifogásközlésre adott válaszokkal összefüggésben értelmezett megtámadott ítéletből egyértelműen kitűnik, hogy úgy kell tekinteni, hogy a Törvényszék megfelelően összehasonlította e két társaság helyzetét. Ezen túlmenően lényegtelen az, hogy FLS Plast együttműködésének foka valóban összehasonlítható volt a Bonáréval, hiszen az FLS Plast együttműködése semmi esetre sem felelt meg az engedékenységi közleményből eredő követelményeknek.
- 68 A Bizottság továbbá úgy véli, hogy a Törvényszéknek nem róható fel az erre vonatkozó indokolás hiánya, mivel az FLS Plast által előadott érvelés egyértelműen irreleváns.
- 69 Ami a harmadik jogalap harmadik részét illeti, a Bizottság azt állítja, hogy bár a Törvényszék helyesen ítélte meg úgy, hogy az FLS Plast nem jogosult a 30%-os bírságösszeg-csökkentésre, ezt a döntését téves indokokra alapította. A jogsértés időszakának e pillanatában ugyanis az FLS Plast már nem képezett az EUMSZ 101. cikk értelmében vett gazdasági egységet a Trioplast Wittenheimmel, éppen ezért az említett 30%-os csökkentésnek az FLS Plastra való kiterjesztése kizárt volt. A Bizottság következtésképpen azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítélet 172–176. pontját, és azt más indokolással helyettesítse.
- 70 A válaszában az FLS Plast ezzel szemben arra hivatkozik, hogy a fellebbezése alátámasztására felhozott harmadik jogalap első és második része nem a tények újbóli vizsgálatára, hanem a Törvényszék által a megtámadott ítéletben vizsgált tényekre alapított jogkövetkezmények vitatására irányul. Az első részt illetően a fellebbezésének 68–75. pontjában kifejtette, hogy a Törvényszék mely bizonyítékokat

ferdítette el. E jogalap második része is a Törvényszék által a vizsgált tényekre alapított jogkövetkezményekre vonatkozik. Egyébiránt a tények elferdítésére is hivatkozott a fellebbezés 82. pontjában.

- 71 A Bizottság a viszonyválaszában megismétli azt az érvet, amely szerint a Bíróság a fellebbezés keretében nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy az FLS Plast által kért vizsgálatot lefolytassa. Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az elferdítésnek nyilvánvalóan ki kell tűnnie az aktához csatolt iratokból, anélkül hogy szükséges lenne a tényállás és a bizonyítékok újbóli értékelése, ami a jelen ügyben nincs így.

A Bíróság álláspontja

– A harmadik jogalap első és második részéről

- 72 A harmadik jogalapjának együtt vizsgálendő első és második részében az FLS Plast lényegében azt állítja, hogy egyrészt nem vitatta a Bizottság által a kifogásközlésben neki felrótt tényállást, ami elősegítette ezen intézménynek a szóban forgó jogsértés bizonyítására irányuló munkáját, és ami az engedékenységi közlemény alapján számára a vele szemben egyébként kiszabandó bírság összegének 10%-os csökkentését kellett volna, hogy eredményezze. Másrészt azzal érvel, hogy a Törvényszéknek az egyenlő bánásmód elve alapján őt e 10%-os csökkentésben kellett volna részesítenie, különösen azért, mert a Bonar, aki részesült e csökkentésben, a Bizottsággal lényegében ugyanolyan módon közreműködött, mint amelyet az FLS Plast tanúsított. Mindenesetre a megtámadott ítélet ezzel kapcsolatos indokolása elégtelen.
- 73 A felhozott első kifogást illetően a Törvényszék helyesen emlékeztetett a megtámadott ítélet 164. pontjában arra, hogy „[a] Bizottság [...] széles mérlegelési mozgástérrel rendelkezik egy adott vállalkozás együttműködése minőségének és hasznosságának megítélése vonatkozásában, különösen a többi vállalkozás közreműködéséhez viszonyítva”, és hogy „e mérlegelés keretében tiszteletben kell tartania az egyenlő bánásmód elvét”.
- 74 Ezenkívül a megtámadott ítélet 177. pontjában a Törvényszék kimondta, hogy „az [FLS Plast] helyzete a közigazgatási eljárásban nem volt egyértelmű”, és hogy bár ez utóbbi „kijelentette, hogy csupán azon tényeket vitatja, amelyek alapján a Bizottság neki tudta be a jogsértésért való egyetemleges felelősséget [,] az [FLS Plast] általi vitatás [a jogsértés] alapjait érintette”, mégpedig „a [Bonar] esetével ellentétben”. A megtámadott ítélet ugyanezen pontjában a Törvényszék azt is megállapította, hogy az FLS Plast „többek között vitatta H. 1993. december 21-i [...] találkozón való részvételét”.
- 75 Egyébiránt a megtámadott ítélet 178. pontjában a Törvényszék kiemelte, hogy az FLS Plast „egyetlen olyan érvet sem adott elő, amely azt bizonyítja, hogy az együttműködése elősegítette a Bizottság munkáját, amint azt az ítélkezési gyakorlat megköveteli”, végül pedig ezen ítélet 179. pontjában úgy határozott, hogy „[e] körülmények között a Bizottság nem lépte túl a mérlegelési jogkörének határait azzal, hogy a [Bonárnak] a tények nem vitatása miatt 10%-os csökkentést nyújtott, a [fellebbezővel] szemben e csökkentést azonban megtagadta”.
- 76 Márpedig az FLS Plastnak ahhoz, hogy a fellebbezés szakaszában a tények Törvényszék általi értékelését megkérdőjelezze, az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a tények vagy bizonyítékok Törvényszék általi elferdítésére kellett volna hivatkoznia, amit nem tett meg. Meg kell állapítani ugyanis, hogy ellentétben azzal, amit az FLS Plast a válaszában sugall, egyáltalán nem tűnik ki a fellebbezés 68–75. és 82. pontjából, hogy a tények vagy bizonyítékok Törvényszék általi elferdítésére hivatkozna.
- 77 A fenti megfontolásokból következik, hogy az FLS Plast harmadik jogalapjának első és második részében hivatkozott e kifogást mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

- 78 Továbbá az egyenlő bánásmód elvének Törvényszék általi megsértésére alapított – a jelen ítélet 73–77. pontjában már kifejtett – kifogást illetően ahhoz, hogy egyrészt az FLS Plast, másrészt pedig a Bonar magatartását össze tudja hasonlítani, az szükséges, hogy a Bíróság a sajátjával helyettesítse a Törvényszék ténybeli értékelését, ami nem tartozik a fellebbezésben eljáró Bíróság hatáskörébe, kivéve a vizsgálatra előterjesztett tények vagy bizonyítékok Törvényszék általi elferdítésének esetét. Márpedig az ilyen elferdítésre az FLS Plast nem is hivatkozott időben, következésképpen nem is bizonyította azt. Következésképpen ezt a kifogást is mint elfogadhatatlant el kell utasítani.
- 79 Végül, ami az FLS Plast által ebben az összefüggésben hivatkozott indokolás hiányát illeti, a jelen ítélet 73–75. pontja már felidézte, hogy a Törvényszék, figyelembe véve, hogy a Bizottság széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik egy adott vállalkozás együttműködése minőségének és hasznosságának megítélése vonatkozásában, különösen a többi vállalkozás közreműködéséhez viszonyítva (lásd ebben az értelemben: SGL Carbon kontra Bizottság ítélet, C-328/05. P, EU:C:2007:277, 88. pont), az FLS Plast által előadott tényezőket nem találta elegendőnek annak megállapításához, hogy a tényállás állítólagos nemvitatása segítette-e ezt az intézményt, vagy hogy e nemvitatás legalább összehasonlítható volt-e a Bonaréval. A Törvényszék által e tekintetben kifejtett érvelés nyilvánvalóan lehetővé teszi az FLS Plast számára, hogy megértse azon okokat, amelyek alapján a Törvényszék elutasította az adott érvelést, valamint a Bíróság számára, hogy lefolytassa a bírósági felülvizsgálatot. Ennélfogva az FLS Plast ezen érve megalapozatlan.
- 80 Következésképpen a harmadik jogalap első és második részét mint részben elfogadhatatlant és részben megalapozatlant el kell utasítani.

– A harmadik jogalap harmadik részéről

- 81 Az FLS Plast által a fellebbezése alátámasztására felhozott harmadik jogalapjának arra alapított harmadik részét illetően, hogy a Bizottság tévesen nem nyújtott neki 30%-os bírságösszeg-csökkentést, holott a Trioplast Wittenheimmel gazdasági egységet képezett, emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 168. pontjában elutasította ezt az érvet azzal, hogy „[a] Bizottság feladata, hogy a két társaságnak a vizsgálat során való együttműködését külön-külön mérlegelje”.
- 82 E tekintetben a megtámadott ítélet 172. pontjában a Törvényszék kimondta, hogy „a Trioplast Wittenheimmel, a Trioplast Industrier-vel és az [FLS Plasttal] szemben helyesen egyéni kiindulási összegeket állapítottak meg, amelyet aztán külön-külön a sajátos körülményeik függvényében kiigazítottak”. Mindazonáltal ezen ítélet 173. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy „sem a megtámadott határozatból, sem pedig a Törvényszékhez benyújtott iratokból nem derül ki, hogy a [Trioplast Industrier] a 30%-os [bírságcsökkentést] indokoló információkat szolgáltatott volna”, és az említett ítélet 174. pontjában kimondta, hogy „[mivel] egyik egymást követő anyavállalat sem nyújtott hasznos információt, a Bizottság két hasonló helyzetet kezelt eltérő módon”. A Törvényszék mégis úgy határozott ugyanezen ítélet 175. és 176. pontjában, hogy mivel senki nem hivatkozhat más javára elkövetett jogellenes magatartásra előnyök szerzése végett, az FLS Plast „nem érvelhet azzal, hogy a Bizottság tévesen kiterjesztette a Trioplast Wittenheim által tanúsított együttműködésből származó előnyöket a Trioplast Industrier-re”.
- 83 Meg kell állapítani, hogy bár helyes az az álláspont, hogy az FLS Plast nem volt jogosult a 30%-os bírságösszeg-csökkentésre, amelyben egyébként a Trioplast Industrier az engedékenységi közlemény alapján részesült, a Törvényszék e határozata téves jogi indokoláson alapul.
- 84 Mindazonáltal emlékeztetni kell arra, hogy amennyiben a Törvényszék ítéletének indokolása az uniós jogot sérti, de rendelkező része egyéb jogi indokok miatt megalapozottnak bizonyul, az ilyen jogsértés nem eredményezheti az ítélet hatályon kívül helyezését, és az indokolást nem kell megváltoztatni (lásd: Diputación Foral de Vizcaya kontra Bizottság ítélet, EU:C:2011:372, 171. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 85 Ebben a vonatkozásban úgy kell tekinteni, hogy csakis az a vállalkozás, amely az engedékenységi közlemény alapján együttműködött a Bizottsággal, részesülhet e közleménynek megfelelően az együttműködés hiányában kiszabandó bírság csökkentésében. Ez a csökkentés nem terjeszthető ki az olyan társaságra, amely a jogsértés időszakának egy részében az előbbi vállalkozásból álló gazdasági egység részét képezte, ám amely már nem tartozott e gazdasági egységhez akkor, amikor az említett vállalkozás együttműködött a Bizottsággal.
- 86 Az ezzel ellentétes – az FLSmith által képviselt – értelmezés általánosságban ugyanis azt jelentené, hogy a vállalkozások jogutódlása esetén az a társaság, amely eredetileg a jogsértésben közvetlenül részt vevő leányvállalat anyavállalataként részt vett a jogsértésben, e leányvállalat más vállalkozásra való későbbi átruházásával adott esetben részesülne az utóbbi vállalkozás részére a Bizottsággal való együttműködése alapján nyújtott bírságcsökkentésből, holott e társaság maga nem járult hozzá a szóban forgó jogsértés feltárásához, illetve nem gyakorolt meghatározó befolyást régi leányvállalatára az együttműködés időszakában.
- 87 Következésképpen az engedékenységi közleménynek az EUMSZ 101. cikkel ellentétes magatartások feltárásának elősegítésére irányuló célkitűzésére figyelemmel és e rendelkezés hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében semmi nem igazolja a valamely vállalkozásnak a Bizottsággal való együttműködése alapján nyújtott bírságcsökkentés kiterjesztését egy olyan vállalkozásra, amely ugyan korábban irányítást gyakorolt a szóban forgó jogsértésben részt vevő leányvállalat felett, ám a jogsértés feltárásához saját maga nem járult hozzá.
- 88 A jelen ügyben emlékeztetni kell arra, hogy amikor a Trioplast Wittenheim együttműködött a Bizottsággal – vagyis 2002 decemberétől kezdődően –, e társaság már nem alkotott gazdasági egységet az FLS Plasttal. Következésképpen az FLS Plast nem részesülhet – kiterjesztés útján – a bírság alapösszegének 30%-os csökkentésében úgy, ahogyan a Trioplast Industrier abban részesült, tekintettel arra, hogy a Trioplast Wittenheimmel mint ez utóbbi anyavállalata egy gazdasági egységet képezett.
- 89 E körülmények között – és egyébiránt – irreleváns az a kérdés, hogy a bírság alapösszegének a Trioplast Industrier részére nyújtott 30%-os csökkentése jogszerű volt-e, mivel ezt a csökkentést egyébként sem lehetett volna kiterjeszteni az FLS Plastrá az egyenlő bánásmód címén, tekintettel arra, hogy ez utóbbi társaság nem volt a Trioplast Industrier-hez hasonló helyzetben.
- 90 A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy az FLS Plast által felhozott jogalap ezen része a megtámadott ítélet azon indokolása ellen irányul, amelyet a Bíróság a jelen ítélet 84–88. pontjában saját indokolásával megváltoztatott, amely jogilag igazolja azt a határozatot, amely szerint a Trioplast Industrier-nek nyújtott 30%-os bírságcsökkentést nem lehetett az FLS Plastrá kiterjeszteni.
- 91 Ebből következően az FLS Plast által a fellebbezése alátámasztására felhozott jogalap e megváltoztatott indokolásra irányuló harmadik része ennél fogva megalapozatlan.
- 92 Mivel a harmadik jogalap minden része elutasításra került, az FLS Plast harmadik jogalapját teljes egészében el kell utasítani.

A negyedik, az arányosság elvének megsértésére és Törvényszék bírságszámításra vonatkozó indokolási kötelezettségének megsértésére alapított jogalapról

A felek érvei

- 93 E negyedik jogalapnak az FLS Plasttal szemben kiszabott bírság összegének megállapítása során az arányosság elvének megsértésére alapított, első részében az FLS Plast felidézi, hogy három különböző vállalkozás vett részt a szóban forgó jogsértésben a Trioplast Wittenheim anyavállalataként az egymást

követő három időszakban. A Trioplast Wittenheim a vitatott határozat egyetlen olyan címzettje, amely a jogsértés időtartamának egészében mindhárom jogsértő vállalkozáshoz tartozott. Mivel a bírságkiszabás elévülési ideje lejárt a Saint-Gobain tekintetében, egyedül a Trioplast Wittenheim vonható felelősségre az 1992-nél korábbi időszakban elkövetett jogsértésért.

- 94 Márpedig az FLS Plasttal szemben kiszabott bírság összege a megtámadott ítélet meghozatala következtében 14,45 millió eurót tesz ki, ami a Trioplast Wittenheimre a jogsértésben való 20 éves részvétel szankciójaként kiszabott össz bírság több mint 80%-ának felel meg. Az FLS Plast azonban a jogsértésben csupán közvetetten és csak hét éven át vett részt, vagyis a jogsértés teljes időtartamának 35%-ában. Ez a megközelítés szerinte nyilvánvalóan aránytalan. Legalábbis valamely anyavállalatnak betudott együttes és egyetemleges felelősségnek ésszerű összefüggésben kell állni azzal az időszakkal, amely során gazdasági egységet képezett a leányvállalatával.
- 95 Az FLS Plast szerint az anyavállalat nem tekinthető önálló jogsértőnek, hanem inkább a kartellben részt vevő leányvállalattal szemben ténylegesen kiszabott bírság kezesének. A Bizottság az anyavállalattól nem szedhet be azon bírságnál magasabb összeget, mint amelyet a leányvállalattal szemben eredetileg kiszabott. A Bizottság nem tartotta tiszteletben ezt az elvet akkor, amikor az FLS Plasttól a Trioplast Wittenheimre a jogsértés teljes időtartamára nézve kirótt bírság 80%-ának megfelelő összeget követelt.
- 96 Az FLS Plast szerint ugyanis, mivel a Trioplast Wittenheim a jogsértésben összesen 20 éves időszakon keresztül vett részt, és mivel az FLS Plast hét éven át ugyanazon gazdasági egységhez tartozott, mint ez a társaság, az FLS Plasttal szemben kiszabott bírság főszabály szerint nem haladhatja meg a Trioplast Wittenheimmel szemben kiszabott bírság héthuszadát, azaz 6,25 millió eurót.
- 97 E jogalap második részében az FLS Plast azzal érvel, hogy a megtámadott ítélet indokolása ebben az összefüggésben hiányos.
- 98 Az FLS Plast szerint ugyanis a Törvényszéknek az ezen érveire adott válasza kizárólag a megtámadott ítélet 100. pontjára korlátozódik. A Törvényszék csupán azt vizsgálta, hogy a Bizottság tiszteletben tartotta-e a 17. rendelet 15. cikkének (2) bekezdése és az ESZAK-Szerződés 65. cikkének (5) bekezdése alapján kiszabott bírság megállapításának módszeréről szóló iránymutatást (HL 1998. C 9., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 171. o.; a továbbiakban: iránymutatás). Mindazonáltal az iránymutatás mechanikus alkalmazása nem biztosíthatja az esetről esetre meghatározott bírság arányosságát.
- 99 A Bizottság elsődlegesen úgy véli, hogy e jogalap két része elfogadhatatlan. Ugyanis egyszerű bírságcsökkentés iránti kérelemnek minősülnek, és az FLS Plast ebben az összefüggésben egyáltalán nem hivatkozott a Törvényszék téves jogalkalmazására. A Bizottság szerint az FLS Plast érvei maga a vitatott határozat újbóli vizsgálatára irányulnak, és nem úgy fogalmazták meg azokat, mint a megtámadott ítélettel szembeni komoly kifogásokat. Éppen ezért elfogadhatatlannak kell minősíteni azokat.
- 100 Másodlagosan, a negyedik jogalap első részét illetően a Bizottság vitatja, hogy a különböző időpontokban ugyanazon gazdasági egység részét képező társaságok között a felelősséget annak függvényében kellene megosztani, hogy ezen gazdasági egység egyes társaságai mennyi ideig vettek részt a jogsértésben, vagy a szóban forgó jogsértést elkövető valamely leányvállalatban mennyi ideig rendelkeztek részesedéssel. Mivel a bírság kiindulási összege adott, és nem függ a jogsértés időtartamától, hanem csupán annak súlyát tükrözi, a bírság alapösszegének időtartam címén a vállalkozás jogsértésben való részvételének minden egyes évét illetően 10%-kal való megemlése olyan bírságok kiszabásához vezet, amelyek nem állnak szigorúan arányban a jogsértés időtartamával.

- 101 E jogalapnak a megtámadott ítélet hiányos indokolására alapított második részét illetően a Bizottság úgy véli, hogy a Törvényszék – épp ellenkezőleg – a megtámadott ítélet 92–105. pontjában kifejezetten válaszolt az FLS Plastnak a vele szemben kiszabott bírság aránytalanságával kapcsolatos érvére.
- 102 A válaszában az FLS Plast ezzel szemben arra hivatkozik, hogy amikor azt állította, hogy a Törvényszéknek azt kellett volna megállapítania, hogy a vitatott határozatban vele szemben kiszabott összeg a jogsértésben való közvetett részvételének időtartamához viszonyítva aránytalan volt, egyértelműen hivatkozott a Törvényszék megtámadott ítéletbeli téves jogalkalmazására alapított komoly kifogásokra.
- 103 E jogalap második részében az FLS Plast azt állítja, hogy az, hogy a fellebbezésében a megtámadott ítélet nem minden hiányosságával kíván foglalkozni, egyáltalán nem változtat a fellebbezésének alátámasztására felhozott negyedik jogalap komolyságán.
- 104 A Bizottság a viszonválaszában megismétli azt az érvet, miszerint az FLS Plast, mivel a megtámadott ítéletben semmiféle hiányosságot nem tudott felfedni, maga a vitatott határozat általános újbóli vizsgálatát szeretné elérni.

A Bíróság álláspontja

– Az elfogadhatóságról

- 105 Az FLS Plast negyedik jogalapjának elfogadhatóságát illetően elegendő azt megállapítani, hogy az e társaság által a megtámadott ítélettel szemben megfogalmazott kifogások, amelyek egyrészt – e jogalap első részében – azon alapulnak, hogy a Törvényszék jóváhagyta a Bizottság általi bírságszámítást, ami aránytalan bírság kiszabásához vezetett, másrészt pedig – az említett jogalap második részében – azon, hogy a Törvényszék csupán az iránymutatásra való utalással indokolta e határozatát, ami téves indokolásnak minősül, egyértelműen kiderülnek a fellebbezésének 99–123. pontjából, és lehetővé teszik, hogy a Bíróság a felülvizsgálatát lefolytassa. Ennélfogva az FLS Plast által a fellebbezésének alátámasztására felhozott negyedik jogalap két része elfogadható.

– Az ügy érdeméről

- 106 A negyedik jogalapnak a bírság meghatározása keretében az arányosság elvének megsértésére alapított, első részét illetően el kell utasítani az FLS Plast által előadott azon érvet, amely szerint egyrészt a kartellben részt vevő leányvállalatával szemben ténylegesen kiszabott bírság kezésének kell tekinteni, másrészt pedig, hogy a Bizottság az anyavállalattól nem szedhet be azon bírságnál magasabb összeget, mint amelyet a leányvállalatával szemben „eredetileg” kiszabott.
- 107 A Bíróság ugyanis már megállapította, hogy a versenyszabályok megsértése miatt kiszabott bírság megfizetését illetően a gazdasági egységet képező két társaság között fennálló egyetemlegességi viszony nem korlátozható a leányvállalattal szemben kiszabott bírság megfizetésének biztosítása érdekében az anyavállalat által nyújtott egyfajta biztosítékra, és hogy azon érvelés, amely szerint ezen anyavállalatot nem lehetett volna a leányvállalatával szemben kiszabott bírságnál magasabb összegű bírság megfizetésére kötelezni, ezáltal megalapozatlan (lásd ebben az értelemben: Kendrion kontra Bizottság ítélet, C-50/12 P, EU:C:2013:771, 56. és 58. pont). Ez az ítélkezési gyakorlat figyelembe veszi, hogy a büntetések és szankciók egyéniesítésének elve megköveteli, hogy az [EK 81. cikkben] és [EK 82. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 23. cikkének (2) bekezdése értelmében egyetemlegesen megfizetendő bírság összege az érintett

vállalkozással szemben egyedileg kifogásolt jogsértés súlya és időtartama alapján kerüljön meghatározásra (Areva és társai kontra Bizottság ítélet, C-247/11 P és C-253/11 P, EU:C:2014:257, 127. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 108 Egyébként a bírságnak a jogsértés időtartamához viszonyított állítólagos aránytalan jellegére alapított érvet illetően meg kell állapítani, hogy azt az FLS Plastnak nem sikerült bizonyítania.
- 109 E tekintetben ugyanis pontosítani kell, hogy a Törvényszék kétségtelenül köteles gondoskodni arról, hogy a vállalkozással szemben az uniós versenyjogi szabályok megsértésében való részvételéért kiszabott bírság összegének kiszámítása megfelelően figyelembe vegye e jogsértés időtartamát és a vállalkozás abban való részvételét. Mindazonáltal a jogsértés időtartama nem az egyetlen, és nem is szükségszerűen a legfontosabb tényező, amelyet a Bizottságnak vagy a Törvényszéknek e bírság kiszámításakor figyelembe kell vennie.
- 110 A jelen ügyben a Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, hogy az FLS Plasttal és a szóban forgó kartellben részt vevő többi társasággal szemben kiszabott bírságokat nem csupán az e társaságok részvétele időtartamának függvényében számították ki. Így az FLS Plast esetében kiszabott bírság összegének nem kellett szigorúan arányosnak, sőt „ésszerűen” arányosnak sem lennie az e társaság szóban forgó jogsértésben való részvételének időtartamával, de megfelelően tükröznie kellett az elkövetett jogsértés súlyát.
- 111 Márpedig e jogsértés súlyát illetően emlékeztetni kell arra, hogy az az árak rögzítéséből, közös árszámítási módszerek alkalmazásából, a piaci részesedések és értékesítési kvóták felosztásából, az ügyfelek, ügyletek és megrendelések elosztásából, bizonyos ajánlati felhívásokra való összehangolt ajánlattételből, valamint egyedi információk cseréjéből álló, hat tagállamra vonatkozó megállapodások sorában való részvételtől, és az erre irányuló összehangolt magatartás tanúsításából állt. A Bizottság a vitatott határozat (765) preambulumbekkezdésében e jogsértést éppen ezért – helyesen – „különösen súlyosnak” minősítette. Az FLS Plast a fellebbezésében nem vitatta e minősítést.
- 112 E körülmények között nem úgy tűnik, hogy amikor a Törvényszék 14,45 millió euróban – vagyis a Bizottság által a „különösen súlyos” jogsértésekért kiszabott bírságok kiszámításához kiindulási összegként szokásosan figyelembe vett, és az iránymutatás 1.A. pontjának harmadik francia bekezdésében előírt minimum 20 millió eurós összegnél jóval alacsonyabb összegben – határozta meg azt a bírságot, amelynek megfizetésére a vitatott határozat 2. cikkének f) pontjában az FLS Plastot egyetemlegesen kötelezte, korlátlan felülvizsgálati jogkörében eljárva aránytalanul állapította volna meg a kiszabott bírság összegét.
- 113 Következésképpen a negyedik jogalap első részét mint megalapozatlant el kell utasítani.
- 114 E jogalap második részét illetően, amely arra alapít, hogy a megtámadott ítélet indokolása téves, mivel elutasította azt az érvet, hogy a Bizottság az FLS Plasttal szemben kiszabott bírság meghatározásakor e társaságnak a jogsértésben való részvétele időtartamához viszonyítva megsértette az arányosság elvét, meg kell állapítani, hogy ennek a résznek sem lehet helyt adni.
- 115 A Törvényszék ezt az érvet a megtámadott ítélet 100. pontjában megvizsgálta, és megállapította, hogy „megalapozatlan az a kifogás, amely szerint az [FLS Plast] felelőssége a Trioplast Wittenheim részvényeivel való rendelkezés időszakához viszonyítva nyilvánvalóan aránytalan. Semmiféle szabály vagy jogelv nem írja elő, hogy a Bizottság feladata ezen arányosság biztosítása. Kétségtelen, hogy a Bizottság az iránymutatás értelmében köteles figyelembe venni a jogsértés időtartamát. A jelen ügyben azonban bizonyítást nyert [...], hogy az [FLS Plast] esetében a Bizottság az [FLS Plasttal] szemben megállapított kiindulási összeget részvételének minden egyes évét illetően 10%-kal megnövelte”.

- 116 Márpedig ez a kétségkívül tömör indokolás lehetővé teszi annak megismerését, hogy a Törvényszék miért vetette el az FLS Plast által ebben az összefüggésben előadott érvelést. Ezen túlmenően az említett indokolást a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 92–105. pontjában foglalt azon megfontolásaival együtt kell értelmezni, amelyek szintén a bírságnak az FLS Plast jogsértésben való részvétele – különösen a Trioplast Industrier és a Saint-Gobain részvételéhez viszonyított – időtartamának függvényében való kiszámítására vonatkoznak.
- 117 E tekintetben a Törvényszék többek között kiemelte a megtámadott ítélet 101. pontjában, hogy „nem fogadható el az a kijelentés, hogy a Bizottságnak osztania kellett volna a kiindulási összeget, mielőtt egyéb tényezők miatt azt megváltoztatja, mivel a Trioplast Wittenheim egymást követően a Saint-Gobain csoporthoz, az [FLS Plasthoz] és a Trioplast Industrier-hez tartozott. Egyrészt az [FLS Plast] semmiféle, ilyen értelmű kötelezettséget előíró szabályra vagy jogelvre nem hivatkozott. Másrészt nem tekinthető önmagában hibásnak az a megközelítés, miszerint az anyavállalattal szemben ugyanakkora kiindulási összeget szabnak ki, mint a kartellben közvetlenül részt vevő leányvállalattal szemben, anélkül hogy e kiindulási összeget az időben egymást követő több anyavállalat között elosztanák.”
- 118 Különös tekintettel a megtámadott ítélet 101. pontjában kifejtett megfontolásokra, a Törvényszék által ezen ítélet 100. pontjában szolgáltatott indokolás nyilvánvalóan elegendő ahhoz, hogy az FLS Plast megismerhesse annak okát, hogy a Törvényszék miért vetette el az ebben az összefüggésben előadott érvelését, valamint hogy a Bíróság elvégezhesse a felülvizsgálatot. Következésképpen nem állapítható meg, hogy a megtámadott ítélet ezzel kapcsolatos indokolása téves volt.
- 119 Mivel a negyedik jogalap mindkét részét el kell utasítani, e jogalapot teljes egészében megalapozatlannak kell nyilvánítani.

Az ötödik, a Törvényszék előtti eljárás túl hosszú időtartamára alapított jogalapról

A felek érvei

- 120 Az ötödik jogalappal az FLS Plast azt kifogásolja, hogy a megtámadott ítéletet a Törvényszék túl hosszú ideig tartó eljárásban hozta meg, hiszen hat év telt el a keresetlevél benyújtása és a megtámadott ítélet kihirdetése között. Az FLS Plast szerint a Törvényszék következképpen megsértette a Charta 47. cikkéből és az EJEE 6. cikkének (1) bekezdéséből eredő jogait.
- 121 E tekintetben az FLS Plast megjegyzi, hogy a Törvényszék az írásbeli szakasz befejezése és a tárgyalás időpontja, azaz 2007. február 20. és 2011. június 22. között négy éven és négy hónapon át tétlen volt, anélkül hogy ezt a hosszú ideig tartó tétlenséget valamely pervezető vagy vizsgálati intézkedés elfogadása igazolná. A Törvényszék egyetlen tevékenysége ebben az időszakban az volt, hogy a feleknek a tárgyalás előtt egy négy kérdésből álló kérdőívet küldött.
- 122 Az FLS Plast szerint a vitatott határozat és az általa felhozott érvek nem voltak olyan bonyolultak, hogy a Törvényszéket akadályozhatta volna a szóbeli szakasz négy év és négy hónapon belüli előkészítésében.
- 123 Az FLS Plast hangsúlyozza, hogy a Törvényszék a vitatott határozatot megkérdőjelező első ítéleteit 2010. szeptember 13-án meg tudta hozni. Így 2010 szeptemberében a Törvényszék már állást tudott foglalni a többi ítéletben, mivel minden gazdasági értékelést és az ehhez szükséges tényfeltárást elvégezte. Ráadásul az említett ítéletek a Trioplast Industrier-re (a Törvényszék Trioplast Industrier kontra Bizottság ítélete, T-40/06, EU:T:2010:388), valamint a Trioplast Wittenheimre (a Törvényszék Trioplast Wittenheim kontra Bizottság ítélete, T-26/06, EU:T:2010:387) vonatkoztak. Márpedig a jelen ügy szempontjából releváns tények összessége megegyezik a Törvényszék Trioplast Wittenheim kontra

Bizottság ítéletének (EU:T:2010:387) alapjául szolgáló tényekkel. Ennélfogva semmi nem igazolja az ez utóbbi ítéletnek és a megtámadott ítéletnek a Törvényszék általi kihirdetése között eltelt egy év öt hónapot.

- 124 Végül az FLS Plast Törvényszék előtti magatartása sem adott okot a Törvényszék előtti eljárás elhúzóására.
- 125 A Bizottság elsődlegesen elfogadhatatlansági kifogást emel. Ez az intézmény azt állítja, hogy amennyiben valamely fél úgy véli, hogy a Törvényszék előtti eljárás időtartama túlzottan hosszú, az emiatt bekövetkezett állítólagos kárainak megtérítését kártérítési kereset indításával kell orvosolnia. Ezenkívül önmagában a túlzott időtartam nem eredményezi a bírság csökkentését, amint azzal az FLS Plast érvel, hiszen ez a vitatott határozat megváltoztatásával lenne egyenlő.
- 126 Egyébiránt a jelen ügy körülményeire, és különösen a vállalkozás számára való jelentőségére, a bonyolultságra és a vállalkozás magatartására tekintettel a Törvényszék előtti eljárás időtartama ésszerű volt. A Bizottság ebben a vonatkozásban kiemeli, hogy az FLS Plast a vitatott határozat alátámasztására felhozott majdnem összes tényt vitatta, amelyeket ennélfogva felül kellett vizsgálni. Mivel ezen ügyek közül néhány anyavállalatokat és azok leányvállalatait érintette, bizonyos pervezetési intézkedések meghozatalára került sor annak érdekében, hogy ezen ügyeket együttesen lehessen megvizsgálni és elbírálni. Azt is figyelembe kell venni, hogy az FLS Plast igen bonyolult, több jogalapot és jogalaprészt tartalmazó keresetlevelet nyújtott be. A többi tizennégy felperes is hasonlóan részletes eljárási iratokat nyújtott be.
- 127 Másodlagosan a Bizottság azzal érvel, hogy abban az esetben, ha a Bíróság az ésszerű időn belüli határozathozatal kötelezettségének megsértését megállapítja, és szükségesnek ítéli meg a bírság csökkentését, e csökkentésnek rendkívül korlátozottnak vagy csupán szimbolikus jellegűnek kell lennie.
- 128 A válaszában az FLS Plast azzal érvel, hogy a Bizottság az FLS Plast által felhozottak elfogadhatatlanságára vonatkozó kifogást alátámasztó jogi alapra nem hivatkozik.
- 129 A Bizottság a viszonzválaszában hangsúlyozza, hogy a fellebbezés keretében felhozott jogalapok csupán a Törvényszék téves jogalkalmazására vonatkozhatnak. Az FLS Plast által a fellebbezése alátámasztására felhozott ötödik jogalap nem a téves jogalkalmazásra alapít.

A Bíróság álláspontja

- 130 A Bíróság, amint az alapokmánya 58. cikkének első bekezdéséből és az ítélkezési gyakorlatából kitűnik, fellebbezés keretében hatáskörrel rendelkezik annak felülvizsgálatára, hogy a Törvényszék elkövetett-e a fellebbező érdekeit hátrányosan befolyásoló eljárási szabálytalanságokat (lásd különösen: Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland kontra Bizottság ítélet, C-385/456 P, EU:C:1009:456, 176. pont).
- 131 A Charta 47. cikkének az FLS Plast által hivatkozott megsértését illetően emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezés második bekezdése értelmében „[m]indenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja”. Amint a Bíróság több alkalommal is kimondta, e cikk a hatékony bírói jogvédelem elvére vonatkozik (lásd különösen: Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland kontra Bizottság ítélet, EU:C:2009:456, 179. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 132 A fentiek alapján e jog – amelynek létezése a Charta hatálybalépését megelőzően az uniós jog általános elveként került megállapításra – alkalmazható a Bizottság határozata elleni bírósági kereset keretében (lásd különösen ebben az értelemben: Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland kontra Bizottság ítélet, EU:C:2009:456, 178. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 133 Továbbá emlékeztetni kell arra, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága szerint az ésszerű időn túl történő határozathozatalt – mint az egyik alapvető jog megsértését képező eljárási szabálytalanságot – az érintett fél számára megfelelő orvoslást nyújtó hatékony jogorvoslatnak kell követnie (lásd ebben az értelemben: EJEB, Kudla kontra Lengyelország ítélet, 30210/96. sz., 156. és 157. §, CEDH 2000-XI).
- 134 Mindazonáltal emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében, figyelembe véve az uniós versenyjogi szabályok tiszteletben tartása biztosításának szükségességét, a Bíróság pusztán az ésszerű időn belüli határozathozatal elmulasztásának indokával nem engedheti meg a fellebbezőnek a vele szemben kiszabott bírság összegének megkérdőjelezését, miközben a bírság összegével és az általa szankcionált magatartással kapcsolatban a Törvényszék által tett megállapítások ellen irányuló jogalapok összessége elutasításra került (lásd különösen: Groupe Gascogne kontra Bizottság ítélet, C-58/12 P, EU:C:2013:770, 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 135 Ugyanis a Bíróság azt is kimondta, hogy amennyiben valamely uniós bíróság megsérti a Charta 47. cikkének második bekezdéséből eredő azon kötelezettségét, hogy az előtte folyamatban levő ügyeket ésszerű időn belül tárgyalja, ezt a Törvényszék előtt indított kártérítés iránti eljárás keretében lehet szankcionálni, mivel az ilyen kereset hatékony jogorvoslatot képez. Ebből következően az ésszerű időn belüli határozathozatal Törvényszék általi elmulasztásából eredő kár megtérítése iránti kérelmet nem lehet fellebbezés formájában közvetlenül a Bíróság elé terjeszteni, hanem azt magához a Törvényszékhez kell benyújtani (lásd különösen: Groupe Gascogne kontra Bizottság ítélet, EU:C:2013:770, 83. és 84. pont).
- 136 Következésképpen a Törvényszék feladata, hogy a kifogásolt időtartamú eljárás alapjául szolgáló jogvitában eljárótól eltérő összetételű ítélkező testületben eljárva értékelje mind a hivatkozott kár mértékét, mind pedig a kár és a vitatott bírósági eljárás túlzott időtartama közötti okozati összefüggést az erre vonatkozóan benyújtott bizonyítékok vizsgálata révén (lásd különösen ebben az értelemben: Groupe Gascogne kontra Bizottság ítélet, EU:C:2013:770, 88. és 90. pont).
- 137 Ennek alapján meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítélet alapjául szolgáló, Törvényszék előtti eljárás időtartama – amely több mint hat év volt – nem igazolható ezen ügy egyetlen sajátos körülményével sem.
- 138 Így különösen, úgy tűnik, hogy az írásbeli szakasznak a Bizottság viszonzolásának 2007 februárjában történt benyújtásával való befejezése és a szóbeli szakasz 2011 júniusa során történt megnyitása közötti időszak nagyjából 4 év és 4 hónapig tartott. Ezen időszak hosszúsága nem magyarázható csupán az ügy körülményeivel, legyen szó akár az ügy bonyolultságáról, a felek magatartásáról vagy akár eljárási nehézségek felmerüléséről.
- 139 Az ügy bonyolultságát illetően az FLS Plast által előterjesztett – a jelen ítélet 9. és 10. pontjában összefoglalt – kereset vizsgálatából kitűnik, hogy a hivatkozott jogalapok ugyan beható vizsgálatot igényeltek, nem voltak különös nehézségűek. Igaz ugyan, hogy a vitatott határozat tizenöt címzettje terjesztett a Törvényszék elé e határozat megsemmisítése iránti keresetet, ám ez a körülmény nem akadályozhatta meg e bíróságot abban, hogy ezen ügyiratok összefoglalását és a szóbeli szakasz előkészítését 4 évnél és 4 hónapnál rövidebb idő alatt megtegye.
- 140 Ami a felek magatartását illeti, a Bírósághoz benyújtott iratokban semmi nem utal arra, hogy az FLS Plast a magatartásával hozzájárult volna az ügy elbírálásának késleltetéséhez.
- 141 Végül, az sem derül ki az iratokból, hogy az eljárást – az elhúzódot indokoló – eljárási nehézségek felmerülése megszakította, illetve késleltette volna.

- ¹⁴² A fenti elemekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a Törvényszék megsértette a Charta 47. cikkének második bekezdését azáltal, hogy nem tartotta tiszteletben az ésszerű időn belüli határozathozatal betartásával kapcsolatos követelményeket, ami valamely, magánszemélyek számára jogokat keletkeztető jogi szabály kellően súlyos megsértésének minősül (lásd ebben az értelemben: Bergaderm és Goupil kontra Bizottság ítélet, C-352/98 P, EU:C:2000:361, 42. pont).
- ¹⁴³ Mindazonáltal a jelen ítélet 134–136. pontjában kifejtett megfontolásokból az következik, hogy az FLS Plast által a fellebbezése alátámasztására felhozott ötödik jogalapot el kell utasítani.
- ¹⁴⁴ Következésképpen, mivel az FLS Plast által a fellebbezése alátámasztására felhozott jogalapok egyike sem elfogadható, a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- ¹⁴⁵ A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről.
- ¹⁴⁶ Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel az FLS Plast pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségeinek viselésén kívül a Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) A Bíróság az FLS Plast A/S-t kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások